

CSIKI LAPOK

POLITIKAI HETILAP

ÉS CSIKVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Györgyalak M. utóda könyvkereskedése, hová a lap szemlélt részét illető minden közlemény, valamint hirdetések s előfizetési díjak is küldendők.	Megjelenik a lap Minden Szerdán. Kéziratok nem adtnak vissza.	FELJÁRÓ SZERKESZTŐ: DR. FEJÉR ANTAL, FÜVEPÉ.	Nyitvatartási órák: soroként 40 fillérről közöltetnek. Egyes lap ára 20 fillér.	Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítatva
---	--	---	---	--

Középosztályunk életkérdése.

Ha kutaznak annak a középosztálynak megélhetési és társadalmi viszonyait, melyet különösen a vidéki városokban ma már csaknem a hivatalnok sereg képez, a napról-napra főlhangzó panaszok okait könnyen megtalálhatjuk.

A leltint 19-ik században előtérbe lépett és megteremtett szabadság eszmék a rendi kiváltságok eltűnésével az egyenlőség elvét statuálták, a módot nyújtottak a polgári osztálynak is az érvényesülésre, a mi maga után vonta annak a középosztálynak hanyatlását, a mely előjogainál fogva addig a kardforgatás mellett a köztügyek intézését is kezében tartotta.

Az új éra kezdetével gazdasági és társadalmi viszonyaink is nagy átalakuláson mentek keresztül a azok új kerékvágásba zökkenvén, az élelfeleletek biztosítása a választások megdőlésével új irányt jelölt ki a polgári osztálynak, hogy helyét a közéletben elfoglalja, melyből addig kiasírva volt.

A régi kiváltságos osztálynak a a része, mely a demokrátiák eszméitől nem irzózott, a polgári osztálytal együtttesen igyekezett nemcsak a haszonhajtó logikákosokat: ipart és kereskedelmet is megragadni, hanem szükségessnek vélte a tudományos pályákon megszerezni zsebébe a diplomát, mely az élet rögzös pályáján utlevélül szolgál.

Igy foglalta el a régi középosztály helyét a mai diplomás osztály és pedig a változott viszonyokhoz képest nagy

feladatokkal, nehéz társadalmi kötelezettségekkel, de sovány anyagi viszonyok mellett.

Igen, mert társadalmi viszonyaink még maig sem fejlődtek oda, hogy a diploma a kenyeret is rögtön biztosítsa, valamint az állam gazdasági erői sem izmosodtak meg annyira, hogy munkárait, vagy is alkalmazottjait, mintegy jól szervezett részvénytársaság úgy láthasson el.

A megélhetés nehézségei közé tartozik az is, hogy a kereskedelem és az ipar fejlődése nem bír lépést tartani a a diplomás osztály rohamos szaporodásával; a kereslet nagy, a kínlat azonban lassan emelkedik a így a kínlat ura, a kereslet pedig szolgálja lévén az áraknak, az intelligencia bnséson fizeti meg minden falatját.

Innen van az is, hogy hova tovább mind ijesztőbb mérvet ölt a szellemi proletáriátus, szaporodása, a mit az is igazol, hogy ha pályázatot irnak ki akár egy végrehajtói avagy irnoki állásra, százával tolong a magasabb kvalifikációval bíró egyén is annak megkapásáért, csak-hogy existenciáját úgy, a hogy biztosíthassa.

Ezen szomorú állapotban elsősorban az államnak feladata segíteni, de másod sorban a társadalom is lényegesen hozzájárulhat a baj szanálásához.

Az állam ugyanis a diplomás osztálynak elhelyezését nagyban elősegítené az által, ha közigazgatásunknak oly régtől vajdós reformját megvalósíthatná és pedig a kinevezési rendszerrel, a mi módot nyuj-

tana az államnak a torlódás elhárítására a annak egészséges irányba vezetésére azon a pályán, melyet a bizonytalanság miatt diplomás fiatal erők eddig nem szívesen foglaltak el; de a siker ezt az organizációt is csak akkor követné, ha az állam alkalmazottjainak javadalmazását a szükség követelményeivel összehangzásba hozná, mert hiszen a hivataloskodás többé nem nobile officium, hanem élelthivatás, mely az egyének egész munkásságát igénybe veszi, a kizár minden más melék-keresetet.

De segíthet a megélhetési viszonyokon maga a társadalom is, ha tulságos követeléseket nem támaszt tagjaival szemben. Ma napság ugyanis diplomás középosztályunk megélhetésének egyik főakadálya az okatlan fényűzés, divathajhászás és a takarékoság hiánya, melyeket legfőkép a társadalmi élet szertelen követelése idéznek elő, mely követelések a hivásos örömeik és pillanatnyi élvezetek kielégítésére hovatovább mindinkább terjednek.

Nem lehet tagadni, hogy főleg a tisztviselői állás oly kötelezettségekkel jár a társadalomban, melyek elől kitérni nagyon bajos, mert csekély jövedelméből részt követelnek a kaszinók, humanitárius irodalmi, a más egyesületek, melyek aztán versenyeznek maguk között különféle ünnepélyek, koncertek, bálók rendezésében, a a névtelen társadalom figyelemmel árkodik azon, hogy egyik, vagy másik állásának megfelelő helyet foglaljon el a részt vegyen mindazon mozgalmakban, melyekre a társadalom kimondotta, hogy: illik; ám de a szorosan vesszük, nincs

joga a társadalomnak senkitől olyant követelni, a mi lehetetlen.

Hisz evidens dolog, hogy főként a családos tisztviselőnél a lakás, ruházat, élelem és ta biztosítása s a gyermek neveltetésre megkivántató szükséglet, azt a kevés jövedelmet, a mivel bír, teljesen fölemészti, s ha ezek mellett abból még a szertelen divat is megköveteli a maga részét, nem csoda, hogy a szegény család tisztviselő a pénzintézetek követelési lapján, a kereskedők és iparosok kontós könyveiben a tartozási rovatókat folyton szaporitani kénytelen, a mi előbb utóbb csak a tönk szélére vezet.

Mindaddig tehát míg a társadalom a főleleges kolonc felrétételeire nem gondol, s le nem mond a lukuszos azon fajtájának üzéséről, mely nem a finom lélek belső szükségéből hanem ideális felfogásból származik; a mindaddig, míg a társadalom lelkiismerete meg nem állól és hangosan nem követeli az erkölci újjá születést és a nemes élvezetek uralma nem lép a nemtelen élvezetek helyébe: a közviszonyok a tisztviselők kellő javadalmazása mellett sem változhatnak gyökeresen meg.

Középosztályunk társadalmának tehát vállvetett erővel kell egyesülnie a mindinkább fenyegető veszély elhárítására, mert az egymásra való tekintetből és majmolásból kibontott sok állér a belsőszaládi élet fejlesztésére jótékonyabb befolyást gyakorolna, mint a magunk hiu tetselgésére.

S.

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Látogatás.

Rövid másfélóra hosszat várakoztam a művésznőre. Aszállt alaposan megismerkedtem a szalon minden butorával, képekkel és szobrocskákkal, az elhervadt virágokból készült szelvényekkel, a asztalon heverő könyvekkel. Nem felejtettem fel semmi különösöt. A butorok részlet-festésére vevődtek, a képek nem mesterek csesztel alól kerültek ki, a bokrétaik azalagán semmitmondó felirások, a könyvek: szentimentális regények és pikáns noveletek. Semmi sem vallott az ünnepeit prisdennőnk, aki szazegy férfi szívet tör meg estenként és a cserepeken gáncolva szaguld tovább a dicsőség útján. Körülbelül ezt gondoltam magamban és felette olragodott az, hogy ilyen potikus köntösbe bujtattam gondolataimat. Már-már azon voltam, hogy újabb gondolatot fűszek, amikor kinyitlt az ajtó és igédő ponyvólásban belibbent a művésznő. Amiat rám mosolygott és csókra nyújtotta a kezecskéjét, szinte cseszteltem a meghatottságtól. Végre la, nem mindennapi dolog: asemküst állni vele, éreani szót hajának illatát, élvezni a mosolygását... Szóval: igen meg voltam hatva. Anyira, hogy egyetlen szó sem jött ajkamba. Szerencsére ő kezdte meg a társalgást.

Ó: Isten hozta. Miért olyan ritka vendég?

En: Hát kére...

Ó: No mentegedőzzék. Hiába minden kifogás. Nem volt ideje? Nem akart alkalmazkodni? Ilyet ne mondjon. Nézze meg ember! Hát nem tudunk egy negyöd órát szakítani, hogy meglátogassuk a pajtásunkat? Vagy alhatatlan maga nekünk? Akár két hétig is itt maradhat... De persze ez lehetetlen. A hivatal. A kötelezőség. No meg mit is szólna Y. kiaszony, ha két héig nem látná? Mit két hétig? Két napig se bírná ki nélküle, sőt tán két óra hosszat se... En: De... Ó: Lássa, nem szoktam a kollegámról beszélni. Rosszat legtovább. De a mi igaz, az igaz. Y. kiaszonyom nem szép, de kellemetlen. Nem jól áll neki az örökös mosolygás. Ugy mutogatja a fogát, mintha másnak nem is volna. Ó persze ezt szerteló! Mert Irigy, szörnyen irigy. Az irigység-nél csak a kacértsága nagyobb. Est az anyjától örökölte. Nem is tudom, hogy magának mi tel-szik rajta? En: Semmi. Nem is törődöm vele. Ó: Ó, én nem akarom lebeszélni. Nem is tudok ellene fehozni semmit. Különben sem szokásom rosszat beszélni a kollegáimról... Ast tudja, hogy minden este lumpol? Ast beszélik, hogy öt udvarlója is van. És maga türi? En: Semmi köszön hosszú. Ó: No lássa! Igaz, mondják, hogy most a kis Z. után futkos. Hercsig egy leány. As apja hámaszer volt, az anyja meg mosóé. De os nem látatik meg rajta. Igen derék leány. Társaságba sem való ugyan, mert sem tud viselkedni, de

idővel majd kicsiszolódik. Tetazik nékem, hogy milyen sikkesen ütözködik a kicsike. Ki is mesélte, hogy a szabónéje számláit három gavalldérral is megfizelteti? A világ szája olyan rossz! En: Nem is ösmerem. Ó: Akkor rosszul hallottam a múltkor, a mikor magáról volt szó a társalgóban. Hiszen nem volna baj, ha ösmerné. Nem mondhat róla rosszat senki sem. És legtovább. Ha még a kis V.-ról volna szó? Az egészen más! Könyvelmi, léha területé, mindig csak a mulatság-jón jár az esze. Nem is lesa belőle soha semmi. Nem veszi komolyan a művészetet. Csak azért lett azsinészonó, hogy formáit mutogathassa. No bizony szép formák. Csupa töltött trikó, csupa... Az ütöztetődjétől halottam, hogy a fogai is lumisak, hogy a haja is as, arról magam győződtem meg. Igasán kár az ilyen lányért... Asért is nem látni soha senkit a közelében. Egyedül jön a aszínháshoz és előadás után egyedül is megy haza. Nem udvarol neki senki... Hiába, ma már a férfiakat nem lehet becsapni. Tisztában vannak velünk... Vagy talán még sem olyan okosak a férfiak?... Lehet, hogy os az elhagyatottság is csak komédia és hogy éppen as igazság... No de én nem tudok semmit. Még azt mondhatták, hogy irigykedem a kicsikére... Maga ismeri őt? En: A menyasszonyom. Ó: No lássa, milyen jó, hogy senkiről sem mondok rosszat... Faragó Jenő.

A borralaló.

Manapság annyira van elterjedve a bőkezűség egy neme: „a trinkeld”, hogy aki azt nem gyakorolja, azt fősnyének s talán müveletlennek is tartják az éfajta bőkezűséget igénybe vevők.

Ha az ember egy horbelyint helybe, vendéglőbe s több eféle nyilvános épületbe megy: ez ne mulassza a szolgálattevőket egy kis figyelemre méltatni; mert ellenkező esetben, ha másodszor akarja csekély szolgálatát igénybe venni, csakhamar észreveszi fele-kenységének hátrányait.

No de hát ezt nem azért mondom, mint-ha még ezt a csekély jövedelmet is meg akar-nám vonatni az érdemes szolgálattevőtől; hisz ez a szokás, mint oly sok más, régi is ember mindig örül, ha bőkezűséget érezetheti különösen olyanokkal, akik csakugyan számlatának is ri.

Természetes, hogy a régi időkben, midőn a pénz közhassználatba még nem volt a modern borralalót ántik természetben adták. Ez volt szokásban többek között a rómaiak. E napok ünnepepek voltak minden, a római birodalomban lakó emberre néve; ekkor pl-hent minden munkás; a rabzolgákról leolóták a bilincseket és uruk asztalánál étköztek. Sőt a mi több, meg volt engedve a rabzol-gásoknak, hogy ez alkalommal mindenhöz uruk-nak minden szemétre vessenek, a mi nekik uraik eljársában, viselőiben nem tessék. Így Davus is urának Horatiusnak szemére lob-

Legtöbb adófizetők. (Folytatás.)
 Erőcsa Bogdán 211 fr 78 kr. Győgy. okl. Fő-
 Miklós 209 fr 65 kr. Ágoston Ágoston 209 fr.
 László Gyula 208 fr 72 kr. Sándor János 206 fr.
 62 kr. Úgyv. okl. Nagy Imre 205 fr 18 kr. ta-
 udári okl. Beszécsy János 200 fr 82 kr. Halmi
 Ábrahám 200 fr 23 kr. Simon Salamon 200 fr
 04 kr. Emilovics Zsigmond 200 fr 01 kr. Kovács
 János 197 fr 10 kr. Úgyv. okl. Dr. Márk László
 194 fr 44 kr. Úgyv. okl. Bogdán István 191 fr.
 18 kr. Ittves Éde 190 fr 28 kr. Úgyv. okl.
 Márton Ferenc 189 fr 84 kr. Biró okl. Dávid
 Lajos 188 fr 01 kr. Székely Endre 188 fr 29 kr.
 Dr. Kányai János 182 fr 48 kr. Úgyv. okl. Dob-
 rida István 181 fr 70 kr. Sándor István 181 fr.
 02 kr. Sándor János 180 fr 31 kr. Jakab Lajos
 179 fr 39 kr. János Sándor 174 fr 50 kr. Kő-
 szilárd László 174 fr 00 kr. Étes Zsigmond
 170 fr 48 kr. Úgyv. okl. Nagy Gyula 168 fr 48 kr.
 Mersa Krisztof 168 fr 32 kr. Sándor Krisztof 167 fr.
 07 kr. Csiky Dénes 166 fr 60 kr. Úgyv. okl.
 Dr. Sallay János 166 fr 00 kr. Ferenczy
 Károly 164 fr 02 kr. Lelek okl. Várta László
 169 fr 05 kr. Jakab Lajos 168 fr 89 kr.
 Új. Szepes Elek 155 fr 66 kr. László János
 154 fr 18 kr. Kovács János 152 fr 98 kr.
 Dr. Szepietéri Krisztof 151 fr 60 kr. Úgyv. okl.
 Mikó Árpád 151 fr 42 kr. Puskás József 150 fr.
 18 kr. tan. okl. Dr. Bardos Gyula 147 fr 17 kr.
 okl. dr. Györfy Gyula 146 fr 08 kr. Úgyv. okl.
 Kiss Sándor 145 fr 80 kr. László Lukács 145 fr.
 12 kr. Roszák Antal 145 fr 00 kr. Gyárfás
 László 144 fr 00 kr. Biró okl. Takó János
 144 fr 24 kr. Lelek okl. Szebeni Péter 143 fr.
 21 kr. Új. Gál András 142 fr 12 kr. Krausz
 Mihály 141 fr 44 kr. Herink Leo 141 fr 34 kr.
 Nagy József 140 fr 79 kr. dr. Harmath Leo
 140 fr 70 kr. orv. okl. Both Ferenc 140 fr.
 28 kr. Lelek. orv. Halmi Simon 139 fr 78 kr. id.
 Zakariás János 139 fr 77 kr. Zakariás K. Antal
 139 fr 76 kr. Zakariás Isák 138 fr 97 kr.
 Új. Török Antal 138 fr 12 kr. Jakab Ábrahám 138 fr.
 04 kr. Albert B. 137 fr 12 kr. Lukács János 135 fr.
 04 kr. Lukács István 133 fr 98 kr. Both Mihály
 129 fr 47 kr. Korcsáros István 129 fr 33 kr.
 Orsi Máté 127 fr 86 kr. Úgyv. okl. Gál István
 126 fr 48 kr. Úgyv. okl. Korodó Mihály 125 fr.
 92 kr. Lelek okl. Potoczky István 125 fr 17 kr.
 Smil Simon 124 fr 91 kr. Zakariás István 124 fr.
 76 kr. Záruig Zakariás 123 fr 59 kr. Dósa Kálmán
 123 fr 32 kr. Biró okl. Dr. Dobribán Antal
 123 fr orv. okl. Antal Domokos 121 fr 91 kr.
 Imre Károly 110 fr 14 kr. Lelek okl. Kovács Mihály
 117 fr 96 kr. Lelek okl. Bogdány Károly 110 fr.
 60 kr. Szabó Miklós 110 fr 53 kr. Krió Ferencz
 115 fr 98 kr. Póttások: Lukács Antal 114 fr.
 45 kr. Heilig G. János 114 fr 19 kr. László
 Márton 113 fr 48 kr. Szulán Gergely 113 fr.
 30 fr. dr. Podor Antal 113 fr 20 kr. Úgyv. okl.
 Összeállított Csakmeyer igazoló választmányának
 Csik-Szeredában 1890 évi szeptember hó 18.,
 19. és 20. nap folytatás tartott ülésében.
 Mihály Ferenc, elnök. Becse Imre, jegyző.

A községi és helynevek rendezése.
 A helynevekről azelőtt 1898. évi IV. t. c.
 rendelkezése alapján a helynévrendező-
 zásztól a községi törvényhatóságoktól küldött ki,
 amely megállapítja a magyarországi hely-
 nevek hivatalos nevét. A bizottság munkálata
 előrehaladt, de a gyorsabb munkát megakasztja
 egyes megyei törvényhatóságok retentekedése.
 A bizottság ugyanis kilencven napi határidő
 megküldi a megállapított községnevek jegy-
 zékét a törvényhatóságoknak, hogy azt a köz-

bánja, hogy ural, ki annyi szenvedélynek hódol,
 szintén rabzolga, mint az emberek nagy
 része.
 Szabadosság, egyenlőség, testvériség ural-
 kodott még a legrihedtelbb zsnokok házá-
 ban is, a vendégszeretet háziatalan módon
 gyakoroltatott. Kisebb nagyobb értékű ajándé-
 kokat cseréltek ki egymás közt a rómaiak és
 az ajándékok kézbesítésével rabzókat biz-
 ták meg, akik aztán e kis szolgálatért, mely
 annyi is kötelességük lett volna alárendelt
 helyzetüknek fogva, az ajándék átvevőitől
 borraolt kaptak.
 Manapság, noha sem a vallás, sem az
 állam ily Saturaliákat nem ismer, mégis a
 szolgálatosság ilyesmit megenged magának nem
 csak egyszer egy évben, hanem ünnepeknél
 sok hétköznapi alkalmával is.
 A közközpör vége felé a XVI. század-
 ban a iaeater nagyobbabbá mü átadásánál
 szintén borraolt kért segédei a olykor neje
 számára is. Így Dürer Albert, a híres szobrász
 is, Heller Jakabotól, egy frankfurti gazdag ke-
 reskedőtől, akinek egy oltárt faragott, borra-
 valót kért.
 Ebben a korban a szolgálattevők inkább
 „fűrdővelő“-ra számítottak. Különbben ma is
 csak a magyarok, németek, francziók és az
 angolok adnak tulajdonképen borraolt; holott
 a spanyolok dohánnyaralóra, az oroszok tea-
 valóra, a törökök kávéaralóra nyitják meg
 erszényüket. Különbben hallható a szolgálattevő
 olasz kecselőkötől, horvártoktól Nápolyban a
 „sigaro“, és „caffé“ szó is.
 Darvas Lajos.

égek képviselőtestület tárgyalját és eset-
 leges megjegyzéseiket a helynévrendező-
 zásztól megküldött ki, amely megállapítja a
 magyarországi helynevek hivatalos nevét. A
 bizottság munkálata előrehaladt, de a gyorsabb
 munkát megakasztja egyes megyei törvényhatóságok
 retentekedése. A bizottság ugyanis kilencven napi
 határidő megküldi a megállapított községnevek
 jegyzékét a törvényhatóságoknak, hogy azt a köz-

Téli gazdasági tanítások.
 Magyarország földmívelésügyi bárszo-
 zékében talán alig ilt ágilisebb s azt is mond-
 hatjuk, szerencsésebb kezl ember, mint a je-
 lenlegi földmívelésügyi miniszter: Darányi
 Ignác.

A szerencsés kezdeményezések és a jól
 sikerült ténykedések egész hossza sorozata bir-
 detti ezt, s Magyarország összes birtokosai és
 gaztái szivesen tesznek tanúságot róla.
 Alig van mezei gazdaságunknak olyan
 ága, melynek fejlesztése és fellendítése ne
 fűradolozott volna, még pedig oly módon, hogy
 az által a legnagyobb hállára kötelezte az or-
 szág egész gazda közönségét s oly kényes
 kérdéseket oldott meg szerencsés kezzel, me-
 melyeknek megoldása elődjének még a legna-
 gyobb erőfeszítés mellett sem sikerült.

Talán egyik legszerencsésebb alkotása a
 mezőgazdasági munkások és napszámosok s a
 mezőgazdasági munkaadók között jogviszonyok
 szabályozó törvény, melylyel a munkás
 népet kiragadta a kelletlen izgatott karmai kö-
 zül, a mezőgazdasági munkaadókat is sok
 aggodalmas óráról s még több anyagi károsodás-
 tól mentette meg.

Igen sokan vannak kik a törvényt túl-
 szigorúnak tartják, azonban ezek sem tagadják
 azon elvitathatlan tényt, hogy bevált a nagyot
 segített a már-már tönkretelenné váló álla-
 potokon.

Az eredményeivel keesgatótt intézkedések
 közzé tartoznak a magmarrhatok olso áron s
 kedvező feltételek mellett való kiosztása, a
 munkásokévités, s a hűsleges gazdasági ese-
 lédek kitüntése, a telepítés kérdése és ide
 tartoznak a teli gazdasági tanítások is.

A teli gazdasági tanítások czélya: a gaz-
 dasági ismereteknek a kis gazdák körében
 való terjesztése, olyan időben, mikor erre a
 gazda közönség igen jól mér, semmiféle mun-
 káját nem kell abban hagytnia, hogy a tanításo-
 kon részt vehessen.

A gazdasági ismeretek terjesztése egy
 felől közvetlen tanítás, más felől a gazdálko-
 das minden ágát népszerűen ismertető füzetek
 kiosztása által történik.

A gazdasági tanítások vagy rendes tan-
 folyamokon, vagy pedig 1—2 órára terjedő elő-
 olvasások vagy szabad előadások által eszközöl-
 tetnek s ma már alig van Magyarországon vár-
 megye, melynek lakóai tulajdonlag földmívelé-
 sel foglalkoznak, hogy a községekben ne
 tartanék teli tanítás vagy legalább is a gaz-
 dasági ismeretek felolvasás útján ne terjesztet-
 nének.

A hasznos ismereteket tartalmazó s ki-
 osztásra kerülő füzetek száma több százazerre
 megy, melyeknek egy része — talán a kisebb
 része ha el is kullódik — az elolvasott s talán
 az is tanulmányozott nagyobb rész sok hasz-
 nos tanácsal és utmutatással alkalmas a gaz-

Az eltűnt sertés.

Nagy készüllés van Kerekes Jánoséknál.
 Holnap disznó ölés lesz, este pedig nagy
 kor. A torra meg vannak hívva a papok, a kün-
 tor, a tanító, a kis és nagy bíró a jegyző és
 még sokan a komák és rokonok közül. Az
 asszonyok sürögnek, forognak, a gazda készíti
 elő és feni a késeket, s felszereli a boncaszát-
 lást, szóval előállítja mindazt, a mi egy disznó
 öléshez s felmetszéséhez szükséges.

Reggel megérkeznek az adutások, kik
 lefogják a jól kihizlalt macskót, a segítők
 véret venni.

Kezdlődik a perzelés.
 A faluban tilos léven a sürll építkezés
 miatt a perzelés, ki kellett szállítani a rétre
 a nagy halottat. Szerencsétlenségre a megelőző
 napokban óriási árvíz volt, mely előntette az
 egész területet s a rá következő 20 fokos hi-
 degben a tenger víz ráfogott a rétre. Nem
 volt tehát más mód, mint a jégren tartani meg
 a perzelést. Nagy számaaságú készítették s
 rá helyezték az áldozatot. Aztán ráborították
 még nagyobb számarakatt s meggyújtották.
 Nagy láng csapott fel a sertés fölött, úgy hogy
 az embereknek távol kellett vonulni a nagy
 hőség miatt, mi alatt vidáman gyújtották pipára
 s jókat kortyintottak a melegített csukros hási-
 főtől, melyet szintén magukkal hoztak. A
 szolgálatvezető az alatt hamarosan elaludt. Most
 kétségkívél volna a lemosás. Azonban a szép
 pirosra perzelt disznó helyett leírhatlan meg-
 lepést várt embereinkre. Hasztalan keresik a
 sertést s szalmahamu között, nincs sehol. A
 jég a tőlőt beolvadt, s a disznó becsott a jég

dáknak, melyeknek ha csak egy kis részét is
 szívelem meg és ha alkalmassá a gyakorlatban,
 az eredmény nem fog el maradni.

Az ország közönségének egy része ezánél
 a kisinyes mosolyly tekint a gazdasági
 tanítások s azoknak semmi fontosságot nem
 tulajdonít s eredményt egy általában nem vár
 tőlük.

Ezeknek azonban nincs igazuk, mert gaz-
 dalkodók között vannak ugyan olyan csököns
 természetűek, kiket a már megszokott régi utról
 eltéríteni, az újításokat velük megkedveltetni
 nem igen lehet, de tagadhatlanul vannak olyan-
 ok is, kik a tanítások folyamán felmerült
 eszméket megfigyollik, a tanácsokat megfogad-
 ják, a gyakorlatban alkalmazzák s ha bevalia-
 nak, azutánra is követni fogják. Az ilyenektől az-
 tán el tanulják a többiek is s ezen az uton
 azután az egyes gazdasági ágak, ha nem is ro-
 hamarosan, de azért fejlődésnek indulnak.

Vármegeinkben ha jól emlékezzük, már
 a negyedik éve folytak a teli tanítások s a
 kik figyelemmel kísérték, tapasztalhatták, hogy
 az azok iránti érdeklődés évről-évre növeke-
 dett, a hallgatók száma folyton azaporodott.
 Még kezletben a tanításokra csupán kíváncsi-
 sághól 10—12 ember ment el, ma már egy-egy
 tanítást 100 sőt 200 ember is meghallgat s ha
 a községi előjárások kötelességét ezen irány-
 ban is megtenné, azaz a tanítások idejét kellő
 időben mindig kihirdetné, a tanításokat soha sem
 kellene a hallgatók hiánya miatt elhalasztani,
 kellene a hallgatók hiánya miatt elhalasztani.

A mostani teli időszakban nagy kiküldött
 által tartottak 6 községben összesen 72 előadás,
 az összes hallgatók száma ezen előadásokon
 meghaladta a 47 ezert s így egy tanításra átlag
 esik 80—90 hallgató.

Az előadások közül egy a sertésenyésztés,
 a másik a juhtenyésztést ismertette, a harmadik
 a konyhatechnésztelt foglalkozott végül a
 negyedik a szövetkezeti eszmének szerzett
 propagandát.

A teli tanítások alkalmával a szövetke-
 zés eszméjét meg elődeklődéssel fogadták a
 egyes helyeken az úgy nevezett hitelszövetke-
 zetek felállítását iránt mindjárt meg is tet-
 ték a kezdeményező lépéseket. Így Csik-Tusa-
 n a d községben már a harmadik előadás al-
 kalkmával 75 ember jegyzett alá üzlettervezet,
 Csik-Szentmihályon 125 taggal és 160
 üzlettervezettel a hitelszövetkezet nyomban meg
 is alakult. Csik-Szentmihályon, hol a
 szövetkezetet már évekket ezelőtt meg akar-
 ták alakítani, az előadások folytán az úgy
 ismét felszűrte került és a hitelszövetkezet
 megalakítása több mint bizonyos. Nagy haj-
 landóság mutatkozik eziránt Csik-Szentdomo-
 koson is.

Az előadások folytán azonban a többi
 tárgyak iránti érdeklődés is mutat fel eredmé-
 nyeket a különben a sertés és méh nyésztés-
 tés, gyümölcsök ültetés és a trágya kezelés
 terén a tanítások befolyása lépten-nyomon fel-
 tűnik.
 S még nagyobb lenne az eredmény, ha
 a tanítások iránt a júrális hatóságok is fejte-
 nének ki némi érdeklődést s ez által mint-
 egy példát mutatnának a községi előjárások-
 neknek is. Egyébként ott a hol lelkesz urak
 és községi előjárók felkarolták az ügyet, a hall-
 gatók nagy számmal látogattak a tanításokat,
 úgy történt ez Csik-Tusánadon, Csik-Szent-
 mihályon, Csik-Szentdomokoson s egy-egy elő-
 adáson a Káron-Altáson is.

Vajha jóvőre nézve, minden községet di-
 cseréllet említhetünk fel!
 De hasztalan nem találták meg sehol!
 A disznó még hagyján, de mi lesz most a torral?
 Pedig a vendégeket vissza hívni már
 nem lehet.
 Még is érdeklődünk kivétel nélkül mind, előte-
 gesezt vidám kedélylyel. Nektlük feltűnt, hogy a
 gazda mindnyere füllig pirul, s alig találja hely-
 lyét, a hasztasszony éppen meg nekünk se szól.
 De még inkább feltűnt, hogy a ház levegője
 igen tisztá, s a szárnyas sültetek csak úgy
 megillagóttak. Mind várjuk, várjuk a frisse kolbász-
 tól, előadást, s a szárnyas sültetek csak úgy
 megillagóttak. Mind várjuk, várjuk a frisse kolbász-
 tól, előadást, s a szárnyas sültetek csak úgy
 megillagóttak. Mind várjuk, várjuk a frisse kolbász-
 tól, előadást, s a szárnyas sültetek csak úgy
 megillagóttak.

A madéfalva—szászrégeni vasut építési ügye.

A mint tudjuk a törvényhossá még az
 1885. évi VII. törvénycikkkel a seelékly vasutak
 kiépítését előrendelte, a sepi-szentgyörgy—
 szereda—gyimesi vonal szakaszra 12.800.000
 frtot az állampénztárl készletből folyósított, s
 egyttal utasította a pénz- és kereskedelem-
 ügyi minisztereket, hogy a madéfalva—várhegy-
 szászrégeni, valamint a győ-azentmiklós—azé-
 kely udvarhelyi szakaszok kiépítésére nézve
 is megfelelő javaslatot terjesszen elő.

Az első föltételnek a kormány eléget is
 tett, a mennyiben a sepi-szentgyörgy—gyimesi
 vonalrazt elég sürögésen megépítette, s habár a
 madéfalva—szászrégeni szakasz kiépítésének
 előmunkálatai is két évvel a törvény meghozá-
 tala után megkezdette és annyira vitte, hogy
 múlt év május havában az utolsó résznek köz-
 gyeztatási bejárása is megtörténhetett, a tör-
 vényhatóság semmi jelölvel nem találkozott
 annak, hogy az építés kivitele fogantata vé-
 tessék.

Erről a sajnos kürtlményről vármegeink
 aispánja mult évi október havi gyűlésében felol-
 vasott felévi jelentésében megemlékezvén, a tör-
 vényhatóság többek között arra való tekintet-
 től is, hogy az utóbb említett vasutvonallal
 rész kiépítésre nemcsak a Székelyföld egy ter-
 mészeti kincsekben gazdag és feltárára váró
 részét érdeklí, hanem maga a vasut építés is
 úgy szólna a székesyregi inség munkáját ké-
 pezné, s arra a rozsa keresztvi viszonyok mel-
 lett szükség is van, országgyűlései képviselőit
 fölhitva, hogy ezen irányban az 1900. évi ál-
 lami költségvetés tárgyalásánál nyilvános ülés-
 en a nevezett vasutvonall kiépítését sürögé-
 sés és a magas kormányt a törvény által elő-
 rendelt kötelességének mielőbbi teljesítésére
 hívják fel.

A képviselőház az állami költségvetés
 tárgyalásához csak e hó 3-án fogván hozzá-
 képviselőinknek nem állott módjában a vár-
 megye kivánagát a ház nyitl ülésén mind-
 dít szónvá tenni, de a mint értesültünk, annak
 anyag is kevés sikere lehetne, minthogy Dr.
 Egyedi Arthur egyik képviselőnk által e ré-
 szben személyesen megkeresett kereskedelem-
 ügyi miniszter kijelentette, hogy a megépít-
 tetlen vasut vonalra szükessége 34 millió korona
 összegnek az 1900. évi állami költségvetés
 való felvételét a pénzügyminisztertel kieszk-
 zólni nem tudván, miután ezen 34 millió korona
 megszerzése az állam által csakis hitelmu-
 velletlén úján lesz lehetséges, erre pedig a jelen-
 legi európai rossz pénzügyi viszonyok között
 kiliátás nem lehet: a Jelzett vonalszakasz azonnali
 kiépítését meg nem ígérhetti, azonban a
 maga részéről rajta lesz, hogy milyenny a pénz-
 viszonyok annyira javulnak, hogy a szükséges
 pénz beszeresethető lesz, a vonal azonnali ki-
 építésnek.

Szeredai élet.

Korcsolyagyűjtlet estélye.

De a tova két hónapja lesz, hogy a kor-
 csolyázó egyeslet megalakult s még nem volt oly
 heitűnk, a mikor Halifax túrloresen engedte vol-
 na hivott a korcsolyázó egyeslet gyűjtésére lé-
 szere végig évezni. A ma támadt kisiny híre-
 sőtja egy onyho déli szélle, a nagy fűrad-
 nágat megcsinált jeket felolvasott a daltában ki-
 sítő nap meleg. S addig addig zuogoltunk a ked-
 vesítőlen időjárás miatt, addig szidtuk a hanyag
 jegétagásokat, kik doozára a sziate nyárj nap-
 melegek, mégam tudják a községnek jégre
 vinni, a mig egyszer csak megnyugodtak a te-
 ten rendelőresen a vártnak túrloresen. Vártuk,
 hogy ha már így nem vált be a két tagu igaz-
 gátok a szabad természetben, mit fog majd pro-
 dukálni a konzort podiuma, a táncsterem par-
 kertjén? Éa vértünk.

A Szamuk pedig — a kik tudvalevőleg azok a
 bizonyos igazgatók — bujtákta a korcsolyázók elől
 a szoba falai közé temetkeztet, hogy ne tel-
 lessen nekik arra a kellemetlen kérdésre vála-
 szolni:

— Igazgató ur van-e jég?

De haszeg előntünk az estély érdeklődésben
 oly sokat fűradott mtküddé élnek mögött a hidu-
 gát boldog megelégedéssel mosolygós arcukat,
 mikor felagott szombat este a rengeteg tapavi-
 har, a szünlő nem akartől éjlenése. Pedig az az
 éjlenése, taps nem is nekik szőlött meg csak a
 legkisebb mértékben sem, hanem hát mégis a
 korcsolyagyűjtlet csatályán történt.

A farsang krónikája s napon művészi meg-
 versenylő leti gazdagabb. Oly nagyon meg-
 eszölők est a mi kisiny városunkat, oly nagyon
 unalmasnak, elmagyartottunk mondják a mégis
 a mikor a közbanglomb Szászherosa a társadalmi
 orkít, fel tudják fedezni a henna rujó szaronyon
 megmúsdó tehetségeket a azt a nyilvánosság elől
 hozták, mindannyiankor fellelkesültek a blánku
 kiáltunk fel: „Ugyan melyik nagy város tudna
 ily dillioztan művészi orkít produkálni?”

Kisiny volt a program, rövid számorok-
 ból, de annál gazdagabb a tartalma. Nem is
 akart nagyabbasban hangverseny lenni, hanem csak
 egy kis művelővet nyitlása a meghívottaknak,
 praeduluma az elkövetendő táncnak. S a kor-
 csolyázók egyesletét oly hállával tartották a se-
 peritőknek, hogy estélyüket oly magas nivóra
 emelték, oly feljeltelenné törték.

Bocsor Ferencz.

NYILTTÉR.

Nyilatkozat.

Alóíróit ezenel értesítem t. úletfelelmet, hogy **Ehrenreich Albert** ur. úletemől barátságos viszonyban megvált az abból folyó évi január 20-án kilépet. Kérem ezt saives tudomásul venni.

Székelv-Udvarhelyt, 1900. január 25-én.
Tolchner Jakab,
fakereskedő.

Tisztelt szerkesztő úr!

Becses lapja a „Csiki Lapok” január hó 31-iki számába megjelent, hogy **Szentkeresztbánya** üzemét beszüntettem. Ez nem felel meg a valóságnak, mert Szentkeresztbányán a vasgyár működik és jelenleg is 400—500 munkás dolgozik s a múlt évi üzembek képest még a termelés is emelkedett fog mostan, miután a vas ára emelkedett.

Ez évben tehát még jobb eredménnyel fog dolgozni mint a közel multban s reményem, hogy éppen ezután fog virágzóvá lenni ezen vasgyár a székelv-földön, mivel vasanyagának kifogástalan jósága a kereskedelemben is ismeretes. elárulási piacunk is van, hol ha több termelés eszközöltetik is az mindég elérhető. Kérem becses lapjában a vasgyárról hirt egy igazítani ki, hogy nem Szentkeresztbánya hanem Bodva és Füle szünetel már több éve.

Szentkeresztbánya 1900. febr. 1-én.
teljes tisztelettel
Lantsky Sándor.

* (Az c rovatban közöltékert az alábbi felol. Szerk.)

Szerkesztői üzenetek.

I. B. B. Az érdeklődés s saives elismerés nagyon jól esett. Tartsák meg számunkra továbbra is jóakarataikat. Költésnyve bevált, nagyon csinos. Egyik közlel-ből számaunkban jónak fog. Múkor is saivesen veseszk, ha soraital felkeres.

S. E. A cikik jónak fog, csakhogy némi simításal.

L. K. L. Kívánásait teljesítettük. „A jövő tárcája” is sorra került minden bizonynyal, talán már a jövő számban. Addig is azonban nagyon megköszönünk, ha támogatna fáradozásokban nemcsak tárcacikkkel, hanem oly kisny hírellel is, mint a múlt nyulatába küldött. Fogadja hírellelket az Önt ért nagy csapás fölött.

Laptulajdonos:
GYÖRGYJAKAB ÖRÖKÖSE.

VERESS SÁNDOR dr.,

megyei úrti főorvos

orvosi rendelője és fogorvosi műterme
(280) 10-10 **Csik-Szeredában**

Nagy Ferencz dr. házában.

Reides orvosi tanácskozási idő naponta délután 2—3-ig. Fogorvosi és fogmútvézi rendelő idő naponta délelött 9—12-ig.

MEGHÍVÓ.

A „Gyergyói első mezőgazdasági előleg-egylet, szövetkezet”

XVIK ÉVI RENDES

KÖZGYÜLÉSÉT

1900. február hó 22-én, délelött 9 órakor Ditróban (saját hivatalos helyiségében) tartja meg, melyre a tagok tisztelettel meghivatnak

Tárgysorozat:

- 1.) Az igazgatóság és a felügyelő bizottság jelentése az 1899. évről.
- 2.) A mérleg megállapítás, a felmentvények megadása és intézkedés az évi nyereség felosztása iránt.
- 3.) Igazgatóság választása, az alapszabályok szerint.
- 4.) Két tag kiküldése a közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére.
- 5.) Indítványok.

Kivonat az alapszabályokból.

37. §. A közgyűlés tárgyai:
h) Hármy tag indítványa, ha azt a közgyűlés előtt tizennégy nappal az igazgatóságnak átadta.

28. §. A közgyűlésen a tagok szavazata a következő módon van megállapítva:
1—10 üzletreél egy szavazat,
11—20 — két —
21-én felül—három —

A szavazás rendszerint nyíltan történik, de választásaknál és személyi illető kérdésekben — 10 személyesen jelenlévő egyelő tag írásbeli kívánatára — titkos szavazásnak van helye.

A szavazatok személyesen vagy írásban meghatalmazott oly tag által gyakorolhatók, a ki a 33. §. alapján a közgyűlésen megjelenni jogosítva van. A meghatalmazottak — saját szavazatukon kívül — annyit szavazhatnak, a hány szavazattal megbízójuk bír, de mindenki csak egy tag megbízását fogadhatja el.

Gyergyó-Ditró, 1900. január hó 28-án.

Az igazgatóság.

A számadatok és jelentések eredeti példányai az előleg-egylet irodájában, a nyomott példányok pedig a községi elöljáróságoknál az érdekeltek által betekinthetőek.

NEM HULL A HAJ, NINCSTÖBBÉ KOPASZ EMBER

Szenzációt kelt a gyógyfúkatonatom, melyet évek hosszú során át tanulmányoztam, hogy mikép lehessen meggátolni a megkopaszodást.

EXIKÁTOR

Felfedeztem és százszoros pénzzel fizetek, ha kétszeri használat után rögtön meg nem szűnik a hajhullás, korpaképződés és mindennemű fejbőrbetegség,

1 üveg ára 2 kor. 40 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és mindennemű illat- és piperecik-kereskedésben.

Főraktár: Török József gyógyszerháza, Király-utca 12. sz.

Erdélyi főraktár és vesérképviselőség: GÓTH GYULA, illat- és piperecik nagykereskedőnél, Gyulafehervár-Fótér.

Vidéki megrendelések utánvéttel azonnal elküldök:

Egyedüli készítő és széjjelküldési raktára. **Dobé Nándor**, uri, női és színházi fodrász, Budapest, Nefelejts-utca 27.

Hirdetés.

Csik-szentmiklós községben közvetlen az állami ut mellett egy lakóbeliség a rajta lévő épületekkel, mely áll: egy 3 szobájú cseréppel fedött ház, kamra és pinceszől, egy sütő és nyári házból, továbbá: cöltr, istállók, szin és ölköböl, több évre bérbe adó, esetleg örökön is eladó. Megjegyzetük, hogy a lakóbeliség körül veteményes kertek, szép gyümölcsös bé-fásítások, és továbbá: több mint 2 hold terjedelmű belsőegül kert is van deszka kerítéssel körülvéve és több részben béveve.

Ezen lakó belőség üzleti szempontból is alkalmasnak beválk, értekezhetni lehet a tulajdonossal

Kovács Mózes,

[25] 2-3 Csik-madfalvi községi tanítóval

Hirdetés.

A „Tolvajos tetőn” közvetlen az államt mellett lévő fűrészgárnál található összes fahullalékokat u. m. csutakot, szegyeszkát és lécezt szekerenkint eladom.

Egy szekér csutak ára 2 kor. 40 fill.

Egy szekér szegyeszka ára 4 kor.

Egy szekér lécz ára 3 kor.

Ezen hulladék részek tüzelésre, kerítésnek és főleg vakolatához kitűnő anyagot szolgáltatnak s belőlük egy székérre kettős fogat után bírnakkora mennyiség rakható.

Vevőknek készpénz fizetés mellett utalványt adok a szállításhoz.

Csik-Szeredán, 1900. január hó.

[26] 2-2 **Hajnó Ignác.**

Most jelent meg:

A németországi

mezőgazdasági szövetkezetek

írta **Paris Frigyes**, csik-szeredai kir. ügyész és kapható **Györgyjakab Márton** utóda könyvkereskedésében **Csik-Szeredában. Ára 1 korona 20 fillér,** postán küldve 10 fillérrel több.

Eladó lakás!

Csik-szentsimonon a volt **Csató István-féle telek, kőház és csürrel ellátva örök áron eladó, értekezhetni Csizsár Imre,** [14] 4-4 szeszgyárossal Kárd-Vásárhelyt.

Sz. 275. 900.

[18] 3-3

Pályázati hirdetmény.

Csikvármegye kászón-ale-siki járásában Kászón-Altiz székeltyel Kászón-Altiz, Feltiz, Impér, Jakabfalva és Kászón-Ujfalu községeköl álló 5636 lelket számú községészségügyi körben fűresedésben lévő körorvosi állásra újból pályázatot hirdetek.

Javadalmazása:

1. 900 frt fizetés, melyen kívül a községek sem lakbért, utatálányt, sem fuvar és járványdíjat adni nem kötelesek.
2. A betegéknél az első látogatás díja 30 kr. a második és minden következő 20 kr.
3. Orvosi látletelekér, esetenkint 1 frt, orvosi bizonyítványokért 50 kr.
4. A megválasztandó körorvos köteles a vagyontalan betegeket ingyen kezelni, Kászón-Altiz, Feltiz és Impér összeépült községekben husszemlért és halott kémlést a megállapított díjakért végezni. Az ebből befolyó átlag 90 frt évi jövedelem a körorvosot illeti.

Megjegyzem, hogy a községészségügyi körben a körorvosnak kézi gyógytár tartási engedélya törvényhatóság első tisztviselője által kílátásba helyeztetik. Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni ohajják, hogy ez iránti szabályszerűen felszerelt s eddigi alkalmaztatásukat is feltüntető kérvényüket hozzám folyó évi február hó 17-ig annál bizonyosabban adják be, mivel később beérkező pályázatok figyelembe nem vétetnek.

A kászón-ale-siki járás fűszolgabírja.

Csik-Szentmárton, 1900. január 21.

Bartalis, fűszolgabíró.

Nyomott Csik-Szeredában, a lapkiadó Györgyjakab Márton utóda, könyvnyomdájában 1900.

Szabadkézből eladó

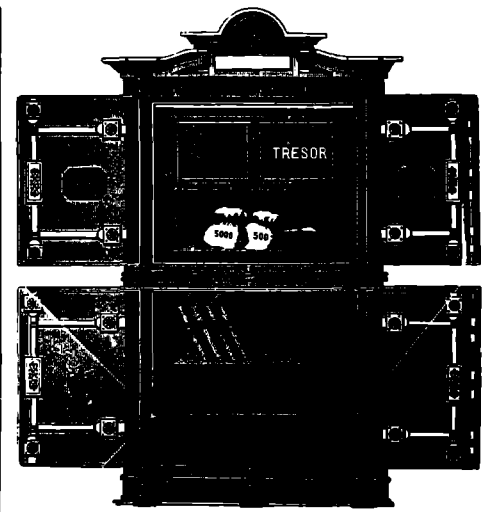
egy **Biró András** tulajdonát képező 3 szobából álló kőház, Csik-Szereda Szegödfeleli részében.

Értekezhetni és bővebb felvilágosítást ad

Biró András,

[28] 1-2 laptulajdonos Csik-Szeredában.

A Györgyjakab Márton utóda, könyvnyomdájában egy jó családból való fiu mint **Tanuló** felvétetik, a ki legalább két-három gimnáziumot végzett.

Arjcszék ingyen és portómentesen.

Aljánatok megtekintés végett kaphatók.

A legjobb és szolidabb

TÜZ ÉS BETÖRÉS ELLEN BIZTOS VASSZEKRÉNYEK

kaphatók, melyek az Orezég erdélyi részeiben egyedüli vasszekrény gyárban készűtek. Továbbá vasszekrények, községek, templomok és anyakönyvvezetők számára részletfizetésre mindenféle nagyságban szállítatnak és raktáron tartatnak.

[28] 5-10

Teljes tisztelettel
MOESZ GUSZTÁV, vasszekrény gyáros
NAGY-SZEBEN.

Csikvármegye vezérügynöksége Györgyjakab Márton utódnál, Csik-Szeredában.